

Date despre Titu Maiorescu si opera sa - a sasea parte

Partea a doua a articolului debuteaza cu prezentarea culturii lui Eminescu: om al timpului modern, poetul are o cultura in care a gasit "materialul concret" pentru ideile lui teoretice. Dar cuprinsul ideatic, fondul cultural se legitimeaza poetic numai prin, formafrumoasa" a poeziei, forma indicata de altfel de critic drept "partea cea mai sugestiva in opera lui". Urmarind metamorfoza culturalului in estetic, Maiorescu absolutizeaza forma ca un prin-cipiu diferentiator al universului artistic de cel nonartistic. Concentrandu-si atentia asupra formei, Maiorescu este indreptatit sa afirme ca o conditie esentiala a acesteia este "manuirea perfecta a limbii moderne". (Dupa mai bine de un secol, in volumul *Contradictia* lui Maiorescu N. Manolescu va sublinia ca "miracolul cel mai tulburator al poeziei eminesciene sta in limba ei". Criticul il corecteaza usor pe Maiorescu: superioritatea lui Eminescu fata de poetii perioadei consta in faptul "de a fi inventat o limba proprie, memorabila". Cu finetea ce-i caracterizeaza demersul, Maiorescu scoate in evidenta faptul ca limba poeziei este ea insasi supusa unui proces complex care, in ultima instanta, o metamorfozeaza in limbaj poetic. Criticul urmareste in special etapele parcurse de poet pentru realizarea rimelor ca semn indiscutabil al formei poetice. Cuvintele prozaice si familiare pot asigura rime surprinzatoare. Pe rand, Maiorescu evidentiaza particularitati ale rimei eminesciene: rimele noi, formate din "impreunarea unui cuvint prescurtat (...) sau din doua cuvinte" si utilizarea substantivelor in realizarea rimei. Maiorescu urmareste cu multa atentie procesul complex al elaborarii artistice, proces care se finalizeaza, dupa opinia criticului, prin, forme rafinate" (oda) si prin "cea mai limpede expresie a unor cugetari de adanca filosofie pentru care nu se gasea pana atunci nicio pregatire in literatura noastra".

Studiul se incheie prin exprimarea convingerii ca inceputul secolului al XX-lea va gasi literatura romana "sub auspiciile geniului eminescian".

Mai mult decat previziune, afirmatia dovedeste o data in plus vocatia de critic a lui T. Maiorescu, fiind indiscutabil un semn al intuitiei valorii estetice.

Critica literara a lui Titu Maiorescu primeste semnificatii intr-un context mai larg, cultural. Interventia sa in spatiul literar se face in numele descurajarii mediocritatii si delimitarii riguroase a valorii de nonvaloare, a autenticitatii de inautenticitate.